

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Jitky Zavřelové a soudců Mgr. Tomáše Kocourka Ph.D. a Mgr. Ing. Petra Šuránka ve věci žalobkyně: **H. t., s. r. o.**, se sídlem P. 346, H., zastoupené Mgr. Renatou Wachtlovou, advokátkou se sídlem Pražská 346, 268 01 Hořovice, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**, se sídlem Zborovská 11, 150 21 Praha 5, za účasti osoby zúčastněné: **S. v. j. H.**, se sídlem U R. 1223/30, H., zastoupené JUDr. Františkem Hrudkou, advokátem se sídlem Vodičkova 30, 110 00 Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 2. 2014, sp. zn. SZ 175583/2013/KUSK REG/Vo, č. j. 037521/2014/KUSK,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 12. 2014, č. j. 037521/2014/KUSK, sp. zn. SZ 175583/2013/KUSK REG/Vo, se z r u š u j e a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni k rukám její zástupkyně Mgr. Renaty Wachtlové, advokátky, náhradu nákladů řízení ve výši 20.878,- Kč, a to do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.**
- III. Osoba zúčastněná nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Shora označeným rozhodnutím zamítl žalovaný odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu v Hořovicích, oboru výstavby a životního prostředí (dále jen „stavební úřad“) ze dne 18. 10. 2013, č. j. MUHO/21802/2013, kterým bylo rozhodnuto o tom, že S. v. j. H. (dále jen „stavebník“) dnem oznámení certifikátu autorizovaného inspektora Ing. M. A. stavebnímu úřadu (tj. dnem 25. 4. 2012) vzniklo právo na realizaci vnitřních stavebních úprav – odpojení od dálkového zdroje vytápění a vytvoření nového zdroje v bytovém domě, U R. 1223, H., na pozemku parc. č. X v k. ú. V. V., obec Hořovice (dále jen „právo realizovat stavbu“) a že toto právo trvá. Zároveň byl rozhodnutím stavebního úřadu zamítnut návrh žalobkyně na zrušení práva realizovat stavbu.

Toto rozhodnutí žalobkyně napadá žalobou, ve které namítá jeho nezákonnost. Žalobkyně je provozovatelkou soustavy zásobování tepelnou energií a tepelnou energii dodávala rovněž stavebníkovi. V červenci 2012 zjistila, že bylo neoprávněně a bez její přítomnosti demontováno její měřicí zařízení umístěné v prostorách stavebníka. Stavebník nainstaloval nový zdroj na výrobu tepelné energie, čímž žalobkyni zamezil v přístupu k jejímu zařízení. Mezi stavebníkem a žalobkyní byla v té době uzavřena platná smlouva o dodávkách tepla. Žalobkyně proto podala oznámení o přestupku Energetickému regulačnímu úřadu. K instalaci zdroje došlo na základě certifikátu autorizovaného inspektora, který dle názoru žalobkyně nebyl vydán v souladu s právními předpisy. Žalobkyně byla autorizovaným inspektorem zcela pominuta, přestože má k nemovitosti právo odpovídající věcnému břemenu na základě § 77 odst. 6 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), přičemž podle § 76 odst. 5 písm. b) energetického zákona má jako držitel licence právo na rozvod tepelné energie právo vstupovat a vjíždět na cizí nemovitost v souladu se zřizováním a provozem rozvodných zařízení. Pokud by bylo o stavbě vedeno stavební řízení, žalobkyně by byla v souladu s § 109 písm. d) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění účinném do 31. 12. 2012 (dále jen „stavební zákon“) jeho účastníkem. Žalobkyně proti certifikátu podala ke zdejšímu soudu žalobu, ta však byla s odkazem na usnesení zvláštního senátu ze dne 6. 9. 2012, č. j. Konf 25/2012 – 9, odmítnuta. Žalobkyně tedy postupovala v souladu s výše uvedeným usnesením zvláštního senátu a podala návrh na určení právního vztahu ve smyslu § 142 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), konkrétně na určení, že právo na realizaci stavby nevzniklo. Tomuto návrhu stavební úřad nejprve vyhověl, následně však bylo jeho rozhodnutí k odvolání stavebníka zrušeno. Stavební úřad proto vydal nové rozhodnutí, kterým žalobkynin návrh zamítl. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, které žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím zamítl s odkazem na ochranu dobré víry stavebníka. Podle žalobkyně však stavebník v dobré víře být nemohl, neboť věděl, že porušuje platnou smlouvu o odběru tepla. Navíc v té době už proti němu bylo vedeno správní řízení Energetickým regulačním úřadem. Žalovaného argumentace množstvím uplynulého času od vydání certifikátu dle žalobkyně nemůže obstát, jelikož se snažila domoci nápravy od okamžiku, kdy se dozvěděla o porušení svých práv. Naopak došlo k porušení legitimního očekávání žalobkyně, že bude účastníkem daného řízení.

Žalobkyni přitom nejde pouze o majetkovou újmu, ale o to, že postupem správních orgánů je soustavně zasahováno do jejích práv. Stejný postup totiž správní orgány zvolily i v dalších případech.

Dále žalobkyně namítá, že se žalovaný pochybil, pokud se při posuzování jejích odvolacích námitek [týkajících se: 1) jejího účastenství v řízení, 2) splnění požadavku plynoucího z § 11 odst. 5 zákona č. 72/1994 Sb., kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k budovám a některé vlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorům a doplňují některé zákony, ve znění pozdějších předpisů, který stanoví, že pro změnu stavby musí být doložen souhlas 100 % vlastníků bytových jednotek, 3) splnění povinnosti plynoucí z § 3 odst. 8 zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů] ztotožnil se závěry stavebního úřadu, protože tato závěry jsou v rozporu s právní úpravou.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvádí, že souhlasí s popisem událostí tak, jak je v žalobě podala žalobkyně. Dále se vyjadřuje k účastenství žalobkyně ve stavebním řízení. Podle názoru žalovaného je jednoznačné, že žalobkyně by měla být účastníkem stavebního řízení v souladu s § 109 odst. 1 písm. e) stavebního zákona. Rozhodnutí stavebního úřadu je vnitřně rozporné, a proto s ním nelze souhlasit. Odvolání žalobkyně však žalovaný nevyhověl z důvodu nutnosti ochrany dobré víry stavebníka. V ustanovení § 142 správního řádu sice není stanovena žádná konkrétní lhůta, do kdy lze rozhodnout o tom, že právo nevzniklo. Podle názoru žalovaného však tato lhůta objektivně existuje, opačný názor by vedl k nerovnému postupu správních orgánů při ochraně práv nabytých v dobré víře. Bylo by v rozporu s principem právní jistoty, kdyby bylo možné stavební povolení přezkoumat pouze do 12 měsíců od právní moci rozhodnutí, zatímco certifikát autorizovaného inspektora by mohl být zpochybněn kdykoliv. S námitkou žalobkyně, že stavebník nemohl být v dobré víře, když věděl, že jsou proti němu ze strany žalobkyně podnikány právní kroky, žalovaný nesouhlasí. Certifikát byl vydán 24. 4. 2012 a žalobkyně se podle svých slov dozvěděla o provádění stavby až v červenci téhož roku. Podle žalovaného tak stavebník několik měsíců nemohl mít o zákonnosti svého postupu žádné pochybnosti.

Dále žalovaný vyjadřuje nesouhlas s názorem zvláštního senátu vyjádřeným ve výše citovaném usnesení. Podle žalovaného právní úprava neposkytuje oporu pro to, aby mohlo být v případě vyslovení neexistence práva provést stavbu přistoupeno k jejímu odstranění. Výsledkem postupu podle § 142 správního řádu dle žalovaného je pouze deklaratorní určení, že právo nevzniklo, na existenci samotného certifikátu to však nic nemění. Navíc i v případě, že by k odstranění stavby došlo, stavebníka nemůže nikdo nutit k trvalému odběru zboží od jednoho dodavatele. Případnou majetkovou újmu žalobkyně je dle žalovaného vhodnější řešit soudní cestou bez ohledu na právní stav stavby.

Žalobkyně v replice znovu upozorňuje na to, že primárním důvodem její žaloby není snaha o majetkové zadostiučinění, nýbrž jde o obranu proti chování správních orgánů, jež žalobkyni vytrvale nepovažují za účastníka řízení. Dále žalobkyně podrobně líčí průběh správního řízení, z něhož vyplývá, že žalobkyně o nápravu věci dlouhodobě usilovala, avšak správní orgány nerozhodovaly v zákonem stanovených lhůtách.

V postavení osoby zúčastněné na řízení se vyjádřil i stavebník. Namítá, že žalobkyní zmiňované řízení vedené Energetickým regulačním úřadem proti stavebníkovi je z hlediska podané žaloby nerelevantní. Certifikát autorizovaného inspektora považuje za vydaný v souladu s právními předpisy, proto na jeho základě vzniklo osobě zúčastněné na řízení

právo realizovat stavbu. Ustanovení energetického zákona, kterými argumentuje žalobkyně, totiž pouze ukládají vlastníku nemovitosti povinnosti, avšak nejsou věcnými břemeny, která by zakládala účastenství v řízení podle stavebního zákona. Věcná břemena se totiž bez výjimky zapisují do katastru nemovitostí. Z příslušného LV přitom nevyplývá, že by bylo ve prospěch žalobce takové právo zřízeno. Stavebník odmítá i další žalobní námitky a uzavírá, že se žalobkyně pouze snaží oddálit okamžik realizace stavebního záměru.

Ze správního spisu zjistil Krajský soud v Praze následující relevantní skutečnosti:

Dne 25. 4. 2012 bylo stavebnímu úřadu doručeno oznámení stavby posouzené autorizovaným inspektorem. Přílohou oznámení je certifikát autorizovaného inspektora č. id. C 002/042012 stvrzující, že stavba může být provedena (dále jen „Certifikát“). V oddílu Certifikátu, který se zabývá vlastníky práv odpovídajících věcnému břemeni, je zapsáno: „Zástavní právo smluvní pro parc. č. st. X. Ostatní nejsou.“

K žádosti byla dále přiložena projektová dokumentace. Tuto dokumentaci, která je datována 2/2012, zpracovala společnost TZB Kladno, spol. s r. o., hlavním projektantem byl Ing. A. M. Podle průvodní zprávy řeší projektová dokumentace odpojení od dálkového zdroje vytápění a vytvoření nového kombinovaného zdroje vytápění objektu bytového domu. V části „demontáž stávajícího zařízení“ technická zpráva uvádí, že v rámci stavby bude demontována stávající sestava dálkového vytápění, čerpadla a regulace. Většina tohoto zařízení je v majetku stavebníka, několik prvků je majetkem žalobkyně, ty jí mají být dle projektové dokumentace při demontáži předány. Ocelové rozvody dálkového vytápění, které jsou v majetku žalobkyně, budou ponechány a na jejich konci se osadí přírubové zátky.

Součástí správního spisu je dále smlouva o dodávce tepelné energie mezi stavebníkem a žalobkyní ze dne 1. 5. 2009. Smlouva je sjednána na dobu neurčitou s možností písemné výpovědi vždy k 30. 4. kalendářního roku. Tato smlouva byla vypovězena výpovědí datovanou 29. 4. 2012. Podle tvrzení žalobkyně, uvedeném v odpovědi na výpověď smlouvy, byla tato výpověď žalobkyni doručena až 4. 5. 2012, a je proto účinná až k 30. 4. 2013.

Návrh podle § 142 odst. 1 správního řádu na určení, že právo realizovat stavbu nevzniklo, podala žalobkyně dne 15. 1. 2013. O tomto návrhu rozhodl stavební úřad nejprve rozhodnutím ze dne 11. 2. 2013, a to tak, že právo realizovat stavbu nevzniklo. Tento závěr opřel o skutečnost, že v době oznámení certifikátu stavebnímu úřadu byla platně a účinně mezi stavebníkem a žalobkyní uzavřena smlouva o dodávce tepelné energie, tedy s ohledem na dotčení práv žalobkyně plynoucích z této smlouvy měla být žalobkyně účastníkem stavebního řízení podle § 109 odst. 1 písm. d) stavebního zákona. Žalovaný rozhodnutím ze dne 22. 7. 2013 toto rozhodnutí zrušil a věc stavebnímu úřadu vrátil k dalšímu řízení. Správní orgán poté ve věci rozhodl dne 18. 10. 2013 tak, že stavebníkovi dnem oznámení certifikátu autorizovaného inspektora Ing. M. A. stavebnímu úřadu (tj. dnem 25. 4. 2012) vzniklo právo realizovat stavbu a že toto právo trvá. Odvolání žalobkyně podané proti tomuto rozhodnutí žalovaný zamítl žalobou napadeným rozhodnutím. Zamítnutí odvolání žalovaný postavil na úvaze o dobré víře stavebníka ve správnost certifikátu autorizovaného inspektora.

Při ústním jednání účastníci setrvali na svých stanoviscích.

Soud po zjištění, že žaloba je včasná a jsou splněny podmínky jejího věcného projednání, napadené rozhodnutí přezkoumal a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Soud předesílá, že námitka žalobkyně, v níž mj. tvrdí, že se žalovaný ztotožnil se závěry stavebního úřadu, nemá v žalobou napadeném rozhodnutí oporu. Žalovaný sice odvolání zamítl, nicméně nikoli proto, že by se v rámci posuzování odvolacích námitek ztotožnil se závěry stavebního úřadu (těmi se výslovně ani nezabýval), ale proto, že ač dal žalobkyni za pravdu v tom, že měla být účastníkem řízení, dospěl k závěru o dobré víře stavebníka ve správnost certifikátu autorizovaného inspektora.

K stěžejní žalobní námitce pak soud uvádí následující: Stavební zákon upravuje vedle obecného řízení o povolení stavby i různé zjednodušující postupy, jejichž podstatou je zrychlení povolovacího procesu jednoduchých staveb. Jedním z těchto zjednodušujících postupů bylo i tzv. zkrácené řízení upravené v § 117 stavebního zákona. V rámci zkráceného řízení bylo za splnění zákonných podmínek možné, aby namísto stavebního úřadu projektovou dokumentaci stavby posoudil autorizovaný inspektor. V případě, že autorizovaný inspektor shledal, že zákonné podmínky pro povolení stavby jsou naplněny, vydal o tom certifikát. Tento certifikát pak dnem oznámení stavebnímu úřadu založil stavebníkovi právo realizovat stavbu. Certifikát bylo přitom možné vydat v případě, že byla opatřena souhlasná závazná stanoviska dotčených orgánů a vyjádření osob, jež by byly účastníky stavebního řízení podle § 109 stavebního zákona. Zároveň muselo jít o stavbu, jež nebyla zvláštním právním předpisem, územně plánovací dokumentací nebo rozhodnutím orgánu územního plánování přímo označena jako nezpůsobilá pro zkrácené stavební řízení. Mimo to autorizovaný inspektor musel přezkoumat projektovou dokumentaci a připojené podklady z hledisek uvedených v § 111, tedy stejně jako by ji v případě běžného stavebního řízení přezkoumával stavební úřad.

Povaha samotného certifikátu autorizovaného inspektora, a tím pádem i možnost jeho přezkumu byly dlouhou dobu nevyjasněné. Tyto otázky vyřešil až zvláštní senát, který ve svém usnesení ze dne 6. 9. 2012, č. j. Konf 25/2012 – 9, dovodil, že certifikát autorizovaného inspektora nelze považovat za rozhodnutí ve smyslu § 65 s. ř. s. Za jediný způsob obrany osob, jež by mohly být dotčeny vznikem práva realizovat stavbu na základě oznámení doprovázeného certifikátem, pak označil postup podle § 142 správního řádu.

Toto ustanovení upravuje řízení o určení právního vztahu takto:

(1) Správní orgán v mezích své věcné a místní příslušnosti rozhodne na žádost každého, kdo prokáže, že je to nezbytné pro uplatnění jeho práv, zda určitý právní vztah vznikl a kdy se tak stalo, zda trvá, nebo zda zanikl a kdy se tak stalo.

(2) Podle odstavce 1 správní orgán nepostupuje, jestliže může o vzniku, trvání nebo zániku určitého právního vztahu vydat osvědčení anebo jestliže může otázku jeho vzniku, trvání nebo zániku řešit v rámci jiného správního řízení.

(3) Pro dokazování v řízení o určení právního vztahu platí ustanovení § 141 odst. 4 obdobně.

Zahájení samotného řízení je tedy podmíněno tím, že navrhovatel prokáže jeho nezbytnost pro uplatnění svých práv. V daném případě byla navrhovatelem žalobkyně, do jejíž práv mělo být zasazeno tím, že byla zcela opomenuta autorizovaným inspektorem ve zkráceném řízení, přestože by v případě stavebního řízení byla účastníkem. K otázce aktivní legitimace pro podání návrhu na určení, že právo realizovat stavbu nevzniklo podle § 142 správního řádu, se v minulosti vyjádřil i Nejvyšší správní soud, který ve svém rozsudku

ze dne 6. 12. 2012, č. j. 9 As 147/2012 – 66, uzavřel, že pokud jde v případě dotčených osob o jediný způsob obrany proti zásahům do jejich práv, pak je nezbytnost podání žádosti o vydání rozhodnutí podle § 142 správního řádu prokázána automaticky.

Aktivní legitimaci žalobkyně pro podání tohoto návrhu ostatně žalovaný ve svém rozhodnutí nezpochybňuje. Účastenství žalobkyně pak správně opírá o § 109 písm. e) stavebního zákona, podle kterého je účastníkem stavebního řízení „*vlastník sousedního pozemku nebo stavby na něm, může-li být jeho vlastnické právo prováděním stavby přímo dotčeno*“. Tato skutečnost vyplývá z žalobkynina vlastnictví systému zásobování tepelnou energií, který je stavbou ve smyslu § 2 odst. 3 stavebního zákona. Jak vyplývá ze soudního a správního spisu, tato stavba je jak na pozemku, na kterém má být stavba prováděna, tak na pozemku sousedním. Přímé dotčení žalobkyniných práv, které je podmínkou účastenství, pak vyplývá z již výše citované projektové dokumentace stavby, podle které má dojít k odpojení jejího zařízení a osazení ocelových rozvodů v jejím vlastnictví přírubovými zátkami (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 9. 2014, č. j. 7 As 162/2014 - 34).

Za této situace je již nadbytečné zabývat se otázkou, zda by bývalo žalobkyni vedle toho svědčilo i účastenství na základě § 109 odst. 1 písm. d) stavebního zákona, tedy zda v daném řízení byla tím, kdo má k pozemku, na němž má být stavba prováděna právo věcného břemene či právo odpovídající věcnému břemeni, které by mohlo být navrhovanou stavbou dotčeno.

V daném případě je nepochybné, že autorizovaný inspektor žalobkyni za účastníka případného stavebního řízení nepovažoval. Žalovaný naopak v napadeném rozhodnutí vyslovil, že žalobkyně by takovým účastníkem bývala byla. Bylo tedy na místě odvoláním napadené rozhodnutí stavebního úřadu zrušit a vrátit věc stavebnímu úřadu k dalšímu řízení, neboť jak vyslovil zvláštní senát ve výše citovaném usnesení, „*[v] případě, že stavební úřad během řízení dle § 142 spr. ř. shledá, že certifikát byl vydán bez splnění zákonných předpokladů, zejména (...) bez souhlasných vyjádření všech osob, které by byly účastníky stavebního řízení, (...) vydá stavební úřad deklaratorní rozhodnutí o tom, že stavebníkovi právo provést stavbu nevzniklo.*“

Žalovaný přesto odvolání žalobkyně zamítl s odkazem na nutnost ochrany dobré víry stavebníka, kterou dovodil *per analogiam* z ustanovení § 94 odst. 4 správního řádu, týkajícího se přezkumného řízení. Tuto argumentaci ve vyjádření k žalobě doplňuje ještě o argument lhůtami, které správní řád stanoví pro přezkumné řízení. Tento právní názor však podle názoru soudu v dané věci nemůže obstát.

Ačkoli důvody, na kterých stojí rozhodnutí přezkoumávané v soudním řízení, nelze později v soudním řízení doplňovat o důvody nové, konstatuje soud na rámec (pro účely dalšího řízení), že ustanovení § 142 správního řádu žádnou lhůtu, po jejímž uplynutí by již nebylo možno zahájit řízení o určení právního vztahu, nestanoví. To ostatně uvedl i zvláštní senát, který ve výše citovaném usnesení uvedl, že „*[p]odání návrhu na zahájení takového řízení o určení právního vztahu není omezeno žádnou lhůtou.*“ Vedle toho i dle odborné literatury je možno domáhat se vydání deklaratorního rozhodnutí o existenci či neexistenci právních vztahů vzniklých a zaniklých před účinností správního řádu – tj. před 1. 1. 2006 (srov. VEDRAL, Josef. *Správní řád: komentář*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: BOVA POLYGON, 2012. str. 1100. ISBN 978-80-7273-166-4). Touto otázkou se pak zabýval také Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 25. 11. 2015, č. j. 2 As 53/2015 – 40, ve kterém

k námitce, že žádost podle § 142 odst. 1 správního řádu byla podána opožděně, uvedl, že „jednak zákon žádnou lhůtu pro její podání nestanoví, a nadto by to v tomto konkrétním případě bylo jistě v rozporu s obecným pojetím spravedlnosti a se zásadou předvídatelnosti soudních rozhodnutí. Dopady takového postupu by se mohly projevit až v rovině ústavní (v konečném důsledku by mohlo jít o odeprání přístupu k soudu, tj. porušení čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Žalobce zcela prokazatelně, jak je doloženo ve správním spisu a v dostupných rozhodnutích správních soudů, střežil svá práva a důsledně využíval veškeré procesní instrumenty k jejich hájení, avšak tvořící se judikatura až do doby rozhodnutí zvláštního senátu ke konkrétnímu výsledku nevedla. Proto mu nelze přičítat k tíži časový odstup od vydání certifikátu autorizovaným inspektorem, a uměle dovozovat analogickou aplikaci lhůty pro přezkumné řízení, když žádost uplatnil bezodkladně (jen několik dní) poté, co zvláštní senát svůj právní názor zveřejnil.“ Tyto závěry jsou plně použitelné i v dané věci, neboť v podobné situaci se nacházela i žalobkyně, která proti certifikátu nejprve dne 1. 10. 2012 podala žalobu. Tato žaloba byla s odkazem na usnesení zvláštního senátu ze dne 6. 9. 2012, č. j. Konf 25/2012 – 9, odmítnuta usnesením zdejšího soudu ze dne 31. 10. 2012, 45 A 49/2012-29, které nabylo právní moci dne 9. 11. 2012. Návrh podle § 142 odst. 1 správního řádu na určení, že právo realizovat stavbu nevzniklo, poté žalobkyně podala dne 15. 1. 2013. I žalobkyně tedy o ochranu svých práv v zásadě od počátku usilovala a užívala k tomu instrumenty, o kterých se v dané době bylo možno domnívat, že by k ochraně práv mohly účinně směřovat. Byť reakce na odmítnutí žaloby a naznačení další možnosti obrany v podobě návrhu podle § 142 odst. 1 správního řádu nebyla ze strany žalobkyně okamžitá, nelze ve dvouměsíční prodlevě spatřovat jakoukoli nečinnost a tuto klást žalobkyni k tíži.

Zejména je ale třeba upozornit na skutečnost, že i kdyby pro řízení podle § 142 správního řádu platily lhůty obdobné lhůtám uvedeným v § 96 odst. 1 a § 97 odst. 2 správního řádu, kterých se dovolává žalovaný, bylo by třeba konstatovat, že by žalobkyně učinila návrh včas a správní orgán I. stupně by tak měl dostatek času, aby v daných lhůtách řádně rozhodl. Certifikát totiž byl stavebnímu úřadu oznámen dne 25. 4. 2012 a návrh byl žalobkyní podán dne 15. 1. 2013. Správní orgán tudíž měl více než 6 měsíců na to, aby ve věci řádně rozhodl. Argument žalovaného, že certifikát autorizovaného inspektora nelze „zneplatnit“ (rozhodnutím, že právo provést stavbu nevzniklo) postupem podle § 142 správního řádu, pokud byla žádost podána po jednom roce, tedy v dané věci vůbec nemůže být účinný.

Podobně je tomu tak i v případě možnosti analogické aplikace ustanovení § 94 odst. 4 správního řádu, které v případě, že správní orgán dojde v přezkumném řízení k závěru, že ačkoli rozhodnutí bylo vydáno v rozporu s právním předpisem, byla by újma, která by jeho zrušením nebo změnou vznikla některému účastníkovi, který nabyl práva z rozhodnutí v dobré víře, ve zjevném nepoměru k újmě, která vznikla jinému účastníkovi nebo veřejnému zájmu, předpokládá zastavení řízení. Řízení podle § 142 správního řádu totiž s ochranou práv nabytých v dobré víře obdobně jako je tomu v přezkumném řízení, vůbec nepočítá. Účelem tohoto řízení je pouze deklarování právního stavu a je například nerozhodné, po jak dlouhé době k takové deklaraci dochází, neboť veřejné právo nezná institut obdobný vydržení. I kdyby však soud připustil, že se v tomto řízení lze ochrany práv nabytých v dobré víře dovolávat, má za to, že v daném případě by takový postup nebyl na místě. Postavení v dobré víře totiž předně nelze postavit pouze na tom, že stavebník jednal v dobré víře ve správnost postupu osoby, již stát svěřil určitou pravomoc. Nelze totiž přehlédnout, že stavebník v době

zahájení stavby věděl, že bude prováděním stavby zasahovat do žalobkynina vlastnictví. Za takových okolností lze o jeho dobré víře ve správnost certifikátu, který byl vydán bez souhlasu vlastníka dotčené stavby, pochybovat. Současně se nelze ztotožnit také s úvahou žalovaného, že újma, která žalobkyni hrozí, je pouze újmou ekonomickou. Ta sice přichází v úvahu také, nicméně není pro rozhodování daného případu relevantní (její řešení v zásadě náleží do civilního řízení). Především tu vznikla újma spočívající v nemožnosti uplatňovat práva účastníka řízení, kterou žalovaný pomíjí, přičemž jeho závěry v zásadě popírají smysl účastenství jako takového. Žalovaný se poté nezabýval ani konkurenční újmou stavebníka, kterou je pouze „újma“ spočívající v nutnosti dosáhnout zákonného podkladu pro již realizovanou stavbu. Tedy v zásadě jde o to, že stavebník bude muset projít novým řízením, což oproti úplnému vyloučení jiného účastníka z možnosti uplatňovat svá práva nelze považovat za újmu zjevně nepoměrnou.

Pokud jde o otázku, jak postupovat po deklaraci, že právo realizovat stavbu, nevzniklo, má soud za to, že na místě je postup podle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona s možností postupu podle § 129 odst. 2 stavebního zákona, tj. s možností dodatečného povolení stavby, jehož účastníkem bude i žalobkyně.

Z výše uvedených důvodů soud rozhodnutí žalovaného v souladu s ustanovením § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil pro nezákonnost a vrátil věc podle § 78 odst. 4 s. ř. s. žalovanému k dalšímu řízení. Vysloveným právním názorem je žalovaný v dalším řízení vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení účastníků rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný v řízení úspěšný nebyl, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalobce byl naproti tomu plně úspěšný, neboť soud žalobou napadané rozhodnutí zrušil. Náleží mu proto náhrada nákladů řízení ve výši 20.878,- Kč, a to za zaplacený soudní poplatek ve výši 3.000,- Kč za žalobu a za náklady na právní zastoupení ve výši 17.875,- Kč. Tuto částku tvoří odměna za čtyři úkony právní služby při zastupování, tj. 4 x 3.100,- Kč [převzetí a příprava zastoupení, sepsání žaloby, sepsání repliky, účast na jednání před soudem v trvání do dvou hodin dle § 7 bod 5, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění vyhlášky č. 486/2012 Sb. (dále jen „advokátní tarif“)], dále čtyři paušální částky jako náhrada hotových výdajů po 300,- Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu, náhrada za zmeškaný čas cestou k jednání v rozsahu šesti půlhodin á 100,- Kč dle § 14 advokátního tarifu a náhrada cestovného dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu, § 157 zákoníku práce a § 1 a 4 vyhlášky č. 472/2012 Sb. na trase Hořovice-Praha a zpět osobním automobilem Ford B-Max při vzdálenosti tam a zpět celkem 103 km, spotřebě nafty v kombinovaném provozu 6 l na 100 km, sazbě základní náhrady 3,60 Kč/km a ceně paliva 36,50 Kč/l, celkem tedy cestovné 575,- Kč. K tomu je připočtena náhrada za 21 % DPH dle § 57 odst. 2 a § 35 odst. 2 věty druhé s. ř. s. ve výši 3103,- Kč. Tuto částku je žalovaný povinen žalobkyni zaplatit ve lhůtě 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku, a to k rukám její zástupkyně.

O náhradě nákladů řízení osoby zúčastněné na řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 5 s. ř. s., podle něhož má právo na náhradu těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. Jelikož soud osobě zúčastněné na řízení žádnou povinnost neuložil, právo na náhradu nákladů řízení nemá.

Poučení : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 5. května 2016

Mgr. Jitka Zavřelová, v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Bc. Pavlína Švejdová